

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 22.6.2022
SWD(2022) 171 final

PRACOVNÍ DOKUMENT ÚTVARŮ KOMISE
SOUHRN ZPRÁVY O POSOUZENÍ DOPADŮ

Průvodní dokument k

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

o udržitelném používání přípravků na ochranu rostlin a změně nařízení (EU) 2021/2115

{COM(2022) 305 final} - {SEC(2022) 257 final} - {SWD(2022) 169 final} -
{SWD(2022) 170 final}

Souhrnný přehled
Posouzení dopadů týkající se směrnice o udržitelném používání pesticidů
A. Potřeba opatření
V čem spočívá problém a proč se jedná o problém na úrovni EU?
Chemické pesticidy přispívají k úbytku biologické rozmanitosti. Cílem Zelené dohody pro Evropu je omezit používání chemických pesticidů i rizika, která představují. Strategie „od zemědělce ke spotřebiteli“ stanoví cíle EU v oblasti omezení používání pesticidů (a s nimi spojeného rizika) o 50 % do roku 2030. Stávající směrnice o udržitelném používání pesticidů tyto ambice nezohledňuje. Neodpovídá technologickému pokroku a nedaří se jí dosáhnout účinného udržitelného používání pesticidů. Provádění směrnice je rovněž nerovnoměrné a neúplné. Členské státy by mohly udělat více pro podporu alternativních nechemických metod ochrany proti škodlivým organismům. Mnohé nestanovily vnitrostátní cíle v oblasti omezení používání pesticidů a snížení jejich rizik.
Čeho by mělo být dosaženo?
Konkrétním cílem návrhu Komise je chránit biologickou rozmanitost, životní prostředí a zdraví omezením používání chemických pesticidů – a rizik spojených s těmito pesticidy – v celé EU . Aby toho dosáhly, musí členské státy sdílet ambice cílů stanovených ve strategii „od zemědělce ke spotřebiteli“. Cílem návrhu Komise je zlepšit shromažďování údajů o používání pesticidů a podpořit alternativy k chemickým pesticidům.
Jakou přidanou hodnotu budou mít tato opatření na úrovni EU (subsidiarita)?
Vlivy pesticidů na biologickou rozmanitost, kvalitu vody a další parametry životního prostředí přesahují hranice států. Proto potřebujeme koordinovanou akci EU, která by doplnila a podpořila vnitrostátní a místní akce. Tyto akce rovněž pomohou naplnit příslušné cíle udržitelného rozvoje, které stanovila Organizace spojených národů.
B. Řešení
Prostřednictvím kterých možností lze cílů dosáhnout? Je některá možnost upřednostňována? Pokud ne, z jakého důvodu?
Možnost 1: Cíle EU omezit používání pesticidů o 50 % – a také snížit riziko související s pesticidy o 50 % – by nadále byly právně nezávazné. Zlepšily by se poradenské systémy a pokyny pro uživatele pesticidů. Byly by podporovány techniky přesného zemědělství, aby se omezilo používání chemických pesticidů a rizika s nimi spojená. Možnost 2: Cíle spočívající v omezení o 50 % by se na úrovni EU staly právně závaznými. Členské státy by si stanovily své vlastní vnitrostátní cíle omezení pomocí určených kritérií. Tyto vnitrostátní cíle by pak byly právně závazné a vymahatelné. Používání nebezpečnějších pesticidů by bylo v citlivých oblastech zakázáno. Profesionální uživatelé pesticidů by museli vést elektronické záznamy o používání pesticidů a integrované ochrany rostlin. Vnitrostátní orgány by tyto záznamy analyzovaly, a sledovaly tak pokrok. Nezávislé poradenské služby by uživatelům pesticidů poskytovaly rady ohledně alternativních technik a integrované ochrany rostlin. Možnost 3 by se podobala možnosti 2. Podle možnosti 3 by se však cíle spočívající v omezení o 50 % staly právně závaznými na unijní i vnitrostátní úrovni. Používání <u>všech</u> chemických pesticidů by bylo v citlivých oblastech zakázáno. Upřednostňovanou možností je možnost 3, s výjimkou cílů, u nichž je upřednostněna možnost 2. V tomto případě by upřednostňovaná možnost znamenala, že by se cíle omezení o 50 % staly právně závaznými na úrovni EU a členské státy by si stanovily své vlastní vnitrostátní cíle omezení. Možnosti byly posouzeny na základě pravděpodobného základního scénáře, v němž směrnice zůstane nezměněna.
Jaké jsou názory jednotlivých zúčastněných stran? Kdo podporuje kterou možnost?

Názory zúčastněných stran se různí. Značná část veřejnosti, mnoho ekologických organizací a subjektů vodohospodářského průmyslu požaduje důrazná opatření a právně závazné cíle pro omezení používání pesticidů a rizik souvisejících s pesticidy. Naproti tomu někteří uživatelé pesticidů a členové odvětví pesticidů nevidí potřebu omezovat používání pesticidů. Uživatelé pesticidů se obávají nedostatku účinných alternativ k chemickým pesticidům
C. Dopady upřednostňované možnosti
Jaké jsou výhody upřednostňované možnosti (je-li nějaká doporučena, jinak uveďte výhody hlavních možností)?
Upřednostňovaná možnost snižuje rizika pro lidské zdraví a životní prostředí vyplývající z používání pesticidů. Uživatelé pesticidů budou lépe informováni o účinných alternativách k chemickým pesticidům. Vnitrostátní orgány budou mít také lepší nástroje pro sledování používání pesticidů a provádění integrované ochrany rostlin.
Jaké jsou náklady na upřednostňovanou možnost (je-li nějaká doporučena, jinak uveďte náklady na hlavní možnosti)?
Profesionálním uživatelům pesticidů vzniknou dodatečné náklady na vedení záznamů a využívání poradenských služeb. Zákaz používání chemických pesticidů v citlivých oblastech může mít za následek nižší výnosy plodin z těchto oblastí. Odvětví pesticidů může zaznamenat sníženou poptávku po svých produktech. Vyšší produkční náklady mohou také vyvolat růst cen potravin pro spotřebitele v EU. Může se zvýšit závislost EU na dovozu, například u obilovin. Očekává se však, že budoucí úpravy, podpory a zmírňující opatření časem tyto náklady sníží.
Jaké budou dopady na malé a střední podniky a na konkurenceschopnost?
Různými způsoby bude ovlivněna rentabilita v produkčním řetězci. To bude mít dopad na malé a střední podniky, jako jsou zemědělci a další provozovatelé potravinářských podniků. Dopad se dotkne i podniků, které tyto malé a střední podniky podporují, jako jsou dodavatelé pesticidů a vybavení, dodavatelé zemědělských produktů, zhotovitelé a poradci. Společná zemědělská politika EU nabízí členským státům prostředky ke zmírnění některých negativních dopadů. Důslednější uplatňování práva EU navíc sníží konkurenční rozdíly mezi malými a středními podniky, které v současnosti působí v různých členských státech.
Očekávají se významné dopady na vnitrostátní rozpočty a správní orgány?
Vnitrostátním orgánům vzniknou kontrolní a administrativní náklady spojené se shromažďováním údajů a úředními kontrolami.
Očekávají se jiné významné dopady?
Prosazování náročnějších norem EU pro používání pesticidů bude mít pravděpodobně dopad na globální vzorec obchodu se zemědělskými produkty.
Proporcionality?
Navrhovaná opatření jsou přiměřená obecnému cíli, kterým je řešení nerovnoměrného a neúplného provádění stávající směrnice s cílem: i) lépe chránit zdraví, biologickou rozmanitost a životní prostředí a ii) omezit používání chemických pesticidů a s nimi spojené riziko.
D. Nárazná opatření
Kdy bude tato politika přezkoumána?
Komise každý rok přezkoumá pokrok EU a členských států při plnění cílů v oblasti používání pesticidů a snižování rizik. Právní akt bude v náležitou dobu přezkoumán na základě pokroku v oblasti vědeckých důkazů a nových technologií týkajících se omezování použití pesticidů a s nimi spojených rizik.

